

บรรณานุกรม

หนังสือ

- เจลา ไชยรัตน์. การศึกษาในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2516.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- รัญจวน อินทรกำแหง. การเลือกหนังสือและโสตทัศนวัสดุ. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2515.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 (ม. 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2521.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 (ม. 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2521.
- วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. 2520. (อัครสำเนา)
- วุฒิชัย มูลศิลป์. การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2516.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2520.
- สุนทร สุนันท์ชัย. เทคนิคและวิธีสอนสังคมศึกษา. พระนคร: สำนักพิมพ์สหบัณฑิต,
2514.
- ฮิล ซี พี. คำแนะนำเรื่องการสอนประวัติศาสตร์. แปลโดยสำนักงานเลขาธิการคณะ
กรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ,
พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, 2514.

บทความ

- กมล สุกประเสริฐ. "ผลการวิจัยเขาว่าไว้อย่างไร." ประชาศึกษา 1 (สิงหาคม 2513)
: 12.
- กอ สวัสดิ์พามิชย์. "หนังสือเรียนของเด็ก." ศูนย์ศึกษา 11 (มีนาคม 2507): 32.

เอกสารอื่นๆ

- กมล อุดลพันธ์. "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองศีลธรรมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง." วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- จอน เพชรรัตน์. "การศึกษาเกี่ยวกับความสนใจของเยาวชนที่มีต่อพุทธศาสนาในเขตจังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2511." วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511.
- คำริ เกิดเกตุ. "ปัญหาการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- คุณิ ยันต์เจริญ. "การศึกษาลักษณะและคุณภาพของแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- ชาคาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. "การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแง่รูปแบบและวิธีการเสนอเนื้อหา." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
- น้ำอ้อย อุมะวิชณี. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ประทุม พงษ์สุชาติ. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาประวัติศาสตร์ ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ปาริชาติ วรรณประภา. "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

- ปราณี หัตถ์ถนัด. "โปรแกรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- บุสดี โยธินทวี. "สำรวจความเข้าใจในหลักธรรมที่สำคัญของพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายอาชีพ (แผนกพาณิชยการ)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- พรเพ็ญ ชีระกุล. "การสอนวิชาประวัติศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนราษฎร์ในเขตนครหลวง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- พูลสุข เรืองไทย. "การสอนหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- เยาวภา สิงหะพันธุ์. "ปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนการช่าง ภาคการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- รัชนี สาคนุรักษ์. "โปรแกรมการสอนวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- รัตนา ภมร. "การสอนศีลธรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
- วรรณภา วงษ์วานิช. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครและธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. "การประเมินแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ หนึ่ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

- ศิริลักษณ์ พัทธเจริญ. "การสำรวจสภาพที่นำไปสู่ปัญหาการใช้แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- สิริวรรณ สุวรรณอากาศ. "ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- สุรพันธ์ เกียนวิวัฒนา. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- หอมหวล มีเกิด. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- อมรา มนัสวานิช. "การศึกษาปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา 2." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- อารยา เกษมณี. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

Books

- Best, John W. Research in Education. 2d ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1970.
- Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching. 3d ed. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc., 1969.
- Douglass, Harl R. The High School Curriculum. New York : The Ronald Press Co., 1956.
- Evans, Luther H. "Preface," Textbooks : Examination and Improvement. Washington : The Library of Congress, 1948.
- Fraser, Dorothy McLure, and West, Edith. "Textbook" Social Studies in Secondary School. New York : The Ronald Press Co., 1961.
- Massailas, Byron G. "Selecting a Social Studies Textbook" Crucial Issues in the Teaching of Social Studies. London : Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1964.
- Palmer, Alice H. Textbook Needs in Thailand 1965-1980. Bangkok : Education Division, USOM, 1965.
- Samalonis, Bernice L. Method and Materials for Today's High School. New York : Van Nostrand Press Co., 1970.
- Shores, Louis. Instructional Materials : and Instruction for Teacher. New York : The Ronald Press Co., 1960.

Articles

- Nichols, Arthur S. ,and Ochoa, Anna. "Evaluating Textbooks for Elementary Social Studies : Criteria for the Seventies." Social Education. 35(March 1971).

Smith, Edward W. , Krouse, Stanley W., and Atkinson, Mark M.
 "Social Studies Program." The Educator's Encyclopedia.
 New York : Prentice-Hall Inc., 1969.

Smith, Karl U. "The Scientific Principle of Textbooks Design
 and Illustration." A.V. Communication Review. Department
 of Audio-Visual Instruction. Winston, 1966.

"Textbook." Encyclopedia Britannica. 21 London : Britanica Inc.,
 1967.

Other Materials

Baldock Israel, Jewel May. "A Study of the Extent to Which
 Selected Social Science Concepts are Included in
 Intermediate Grade Social Textbooks." Dissertation
Abstracts International. 31 (May 1971): 5668-A.

Della Cruz, Leonardo D. "Analysis of Phillipines Social Studies
 Textbooks." Dissertation Abstracts International.
 32 (August 1971) :665-A.

Durham, Kenneth Reuben. "A Servey of All American History
 Textbooks Adopted for the Public High School of Texas
 from 1919 to 1970." Dissertation Abstracts International.

Roger, Ronald James. "An Analysis of Instructional Questions in
 Social Studies Textbooks Prepare for Use in Grade Four,
 Five, and Six." Dissertation Abstracts International.
 34 (October 1973).

ภาคผนวก

ผนวก ก.

รายชื่อหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. 2 เล่ม ในการวิจัย-
เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา-
ษาปีที่ หนึ่ง" คือ

1. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม. 1)
เล่ม 1 ของกรมวิชาการ
2. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม. 1)
เล่ม 2 ของกรมวิชาการ

ผนวก ข.

โครงสร้างวิชาสังคมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตร พ.ศ. 2521

วิชาบังคับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ส. 101 ประเทศของเรา	5 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2.5 หน่วยการเรียนรู้
ส. 102 ประเทศของเรา	5 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2.5 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ส. 203 เพื่อนบ้านของเรา	5 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2.5 หน่วยการเรียนรู้
ส. 204 เพื่อนบ้านของเรา	5 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2.5 หน่วยการเรียนรู้

มัธยมศึกษาปีที่ 3

ส. 305 โลกของเรา	5 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2.5 หน่วยการเรียนรู้
ส. 306 โลกของเรา	5 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2.5 หน่วยการเรียนรู้

วิชาเลือก

ให้เลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ส. 311 สังคมและวัฒนธรรมไทย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 321 ชีวิตและงานของบุคคลตัวอย่าง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 331 เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 341 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 351 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 361 ประชากรศึกษา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 371 ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ส. 381	ประวัติศาสตร์ทั่วไป	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 391	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส. 392	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ผนวก ค.

เพื่อให้การวิจัยในเรื่องนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำหนังสือเรียนวิชา
สังคมศึกษาของกรมวิชาการมาวิเคราะห์ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ของนักการศึกษาหลาย
ท่านที่ได้เสนอแนะไว้ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น รัญจวน อินทรกำแหง,
สิรินทร์ ชวงโชติ และ อรสากุมารี ปุกหุต, กอ สวัสดิพานิช, อภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์,
Arthur S. Nichols and Anna Ochoa, Dorothy Mclure Fraser and/
Edith West, Byron G Massialas, Karl U Smith. หนังสือเรียนทั้ง 2 เล่ม
ได้แก่

1. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(ม.1) เล่ม 1

2. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(ม.1) เล่ม 2

ชื่อหนังสือ หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(ม. 1) เล่ม 1

ชื่อผู้เรียบเรียง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักพิมพ์ องค์การคาคูสภา

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2521

จำนวนหน้า 201 หน้า

ราคา 8.50 บาท

ก. คุณภาพในการจัดทำรูปเล่มของหนังสือเรียน (The Quality of the
Textbooks' format)

1. หนังสือเรียนเล่มนี้มีขนาด 12 หน้ายก วัดตามความยาวของปก
 $8 \frac{1}{4}'' \times 5 \frac{7}{8}''$ วิธีเย็บเล่มใช้วิธีเย็บข้าง (Side Sewing) ด้วยลวดติดกาว
ปกเป็นกระดาษสี หนักประมาณ 150 กรัม กระดาษภายในเป็นกระดาษรูป
(New print) 52 กรัม

2. การทำปก ปกเป็นกระดาษสี 150 กรัม คุณภาพพอใช้ได้ มีพื้นสีส้ม ตัวอักษรสีน้ำตาลและขาว มีข้อความว่า "หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) มุมขวาตอนล่างของปกมีข้อความว่า กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 8.50 มุมซ้ายตอนล่างเป็นตราเสมาธรรมจักร สีน้ำตาล ภาพหน้าปกไม่มี ปกหน้าค้ำในบนสุดเป็นรูปครุฑ ต่ำลงมาเป็นข้อความระบุชื่อของหนังสือเรียน ชั้นเรียน เจ้าของผู้จัดทำ ครั้งที่พิมพ์ จำนวนที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคาและโรงพิมพ์ ปกหลังค้ำนอกเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้จัดพิมพ์ วัน เดือน ปี ที่พิมพ์ ตอนล่างเป็นเลขทะเบียน ปกหลังค้ำใน ตอนบนเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง "อนุญาตให้ใช้หนังสือเรียนในโรงเรียน" ใบบรองปกค้ำบนเป็นรูปธงชาติ ถัดมาเป็นเนื้อร้องเพลงชาติ หน้าถัดไปเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี ถัดไปเป็นพระบรมฉายาลักษณ์บนพื้นสีน้ำเงิน

3. คำนำ คำนำไม่ได้ระบุความมุ่งหมายของผู้แต่ง คุณค่าของหนังสือและวิธีใช้หนังสือเรียน ระบุเพียง กรมวิชาการขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการ มอบหมายให้คณะบุคคลจัดทำหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา

4. สารบัญ สารบัญของหนังสือเล่มนี้อยู่ถัดจากคำนำ ประกอบด้วย บทนำ และเนื้อหา 2 ตอน มี 13 บทเรียน สารบัญเรื่องแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจนดี แต่การลำดับเลขหน้าไม่สมบูรณ์ เลขหน้าจริง ๆ ในแต่ละแผ่นกับเลขหน้าที่พิมพ์ในสารบัญไม่ตรงกัน และบางหน้าของหนังสือเรียนไม่มีเลขหน้ากำกับ เช่น

บทที่ 10	อิทธิพลของมอญ ขอม อินเดีย และจีน ต่อวัฒนธรรมไทย	หน้า 154
	ที่ถูกเป็นหน้า	155
บทที่ 11	โครงสร้างของสังคมไทย	หน้า 163
	ที่ถูกเป็นหน้า	164
บทที่ 12	วัฒนธรรมในการดำรงชีพ	หน้า 172
	ที่ถูกเป็นหน้า	173

บทที่ 13 ขนบธรรมเนียมประเพณี
ที่ถูกเป็นหน้า 183

หน้า 82

หน้าที่ของหนังสือ ไม่มีเลขหน้ากำกับเช่น หน้า 51, 61, 131

5. ภาคผนวก ไม่มี

6. ครรชนี ไม่มี

7. คุณภาพในการจัดพิมพ์

7.1 ขนาดของตัวพิมพ์เนื้อหา เป็นตัวพิมพ์ชนิดเหลี่ยม 19.5 point หัวข้อเป็นตัวกลางขนาด 24 point เบอร์ 3 และ 24 point ครอบบท 24 point เบอร์ 3 บรรยายภาพเป็นอักษรจิ๋วใหม่ 12 point เบอร์ 9 ตัวพิมพ์มีขนาดและลักษณะเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน

7.2 การพิมพ์ การพิมพ์ตัวอักษรถูกต้องพอควร มีอักษรพิเศษเมื่อเน้นข้อความ แต่ยังมีขอบกพร่องอยู่บ้าง และไม่มีไบแทรกแก้คำผิด เช่น

หน้า 133 บรรทัดที่ 7 คำอธิบายเหล่านี้ ควรแก้ไขเป็น
คำอธิบายเหล่านี้

หน้า 1 บรรทัดที่ 17 ในทวีเอเชีย ควรแก้ไขเป็น ในทวีปเอเชีย

หน้า 83 บรรทัดที่ 4 ทำให้เกิดการขาดดุลการค้าทุกปี ควรแก้ไข
เป็น ทำให้เกิดการขาดดุลการค้าทุกปี

หน้า 85 บรรทัดที่ 9 เกษตรกรจากต่างประเทศ ควรแก้ไขเป็น
เกษตรกรจากต่างจังหวัด

หน้า 162 บรรทัดที่ 20 จัดว่าเป็นการรับ ควรแก้ไขเป็น จัดว่าเป็น
การรับ

7.3 การแบ่งวรรคตอน ย่อหน้า การเว้นช่องว่าง และการใช้เครื่องหมายการแบ่งวรรคตอน ยังไม่ดีเท่าที่ควร มีบางตอนเนื้อหาติดต่อกันตลอด เช่น

หน้า 87 บรรทัดที่ 6..... หรือมีที่คิดเกินกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ เพื่อให้เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำมาหากินของตนเอง ควรเว้นวรรคที่ เพื่อให้เกษตรกร การขอย่นทำได้ดี เมื่อมีข้อความใหม่ การเว้นช่วงทางซ้าย - ขวา ล่าง - บน ทำได้ดี แต่มีข้อบกพร่องอยู่บ้างคือ การเว้นช่องว่างทางซ้าย อยู่ชิดขอบกระดาษเกินไป เมื่อเย็บเล่มแล้วเปิดอ่านลำบาก การใช้เครื่องหมาย มี การใช้เครื่องหมายอัญประกาศ (" ") และอักษรพิเศษสำหรับข้อความที่สำคัญ

ข. คุณภาพทางด้านเนื้อหา (The quality of the content)

1. สาระคานความรู้และสาระคานสติปัญญา (Knowledge and Intellectual Component) เนื้อหาในหนังสือเรียนมีครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด การจัดหัวข้อตรงตามหลักสูตร เนื้อหาที่มีความมุ่งหมายให้มีความรู้ความเข้าใจสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง แต่เนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมค่านิยม ทศนคติที่มีต่อสังคมและชาติบ้านเมือง ทักษะในการหาเหตุผลและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน มีน้อยเกินไป

2. ความทันสมัย (Recency) เนื้อหาบางตอนประมาณร้อยละ 20 มีข้อความล้าสมัยเกินไป โดยเฉพาะตัวอย่าง ข้อมูล ตาราง สถิติ ไขข้องรอบปีที่เก่าเกินไป เช่น

หน้า 83 บรรทัดที่ 1 สินค้าเข้าที่สำคัญ ผิดกับข้อมูลที่ได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.2519 ที่บอกว่า เครื่องจักรกลเป็นสินค้าเข้าอันดับหนึ่ง น้ำมันเชื้อเพลิง และหล่อลื่น เป็นอันดับสอง

หน้า 59 แดงแรและจังหวัดที่มีแรไม่ตรงกับข้อมูลจากกรมทรัพยากรธรณี

หน้า 107 แผนที่ได้มาจากการเขียนของนายทองใบ แดงน้อย พ.ศ.2514 เป็นข้อมูลที่ล้าสมัย

หน้า 110 - 111 ควรเพิ่มเติม การสื่อสารทางวิทยุโทรเลข การสื่อสารทางวิทยุโทรทัศน์และบริการเทเลกซ์และโทรพิมพ์

หน้า 169 บรรทัดที่ 10ประมาณร้อยละ 60 เป็นครอบครัว
เดี่ยว

อีกร้อยละ 40 เป็นครอบครัวซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก และยังรวม
ครอบครัวของพี่น้องหรือของพ่อแม่ ขอความกังวลว่ายังไม่มีความวิจัยยืนยัน
เป็นหลักฐานว่าเป็นแบบนี้ ดังนั้นจึงไม่ควรให้ข้อมูลที่ไม่สามารถยืนยัน และน่าจะมี
Source บอกแหล่งที่มาด้วย

3. ความเป็นกลาง (Moderate) ผู้เรียบเรียงยังมีอคติอยู่บ้าง และสอด
แทรกความคิดเห็นของตนเองมากเกินไป ซึ่งในฐานะผู้เรียบเรียงหนังสือเรียน ควร
มีความเป็นกลางในการเสนอข้อเท็จจริงให้มากที่สุด เช่น

หน้า 85 บรรทัดที่ 6 ในระยะปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา
มีผู้ก่อการให้เกิดความวุ่นวายสับสนในบ้านเมือง พยายามหาทาง
ชี้ให้เห็นว่าเกษตรกรรมแล้วแต่ถูกกดขี่ขูดรีด ควรจะต้องทำลายล้าง
ผู้กดขี่ขูดรีดนั้น และพยายามดำเนินการต่าง ๆ ที่จะชักจูงยุยง
ให้เกษตรกรจากต่างจังหวัดเดินทางเข้ามาร้องเรียนต่อรัฐบาล
หรือประท้วงต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบแบบแผน
ของทางราชการ
ขอความกังวลว่าเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เรียบเรียง ไม่มี
หลักฐานยืนยันว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง ถ้าจริงก็ควรมีการ
บอกกำหนด เวลา ที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น

4. ความถูกต้องของเนื้อหา (Correctness of the content) ส่วนมาก
มีความถูกต้องดี แต่มีบางตอนประมาณร้อยละ 7 มีข้อบกพร่อง เช่น หน้า 7 กับหน้า 155
มีข้อความขัดแย้งกัน โดยในหน้าที่ 7 บอกว่า มอญ เขมร มาจากอินเดียตอนใต้ แต่
ในหน้า 155 กลับกล่าวว่า ชนชาติมอญ เขมร ได้อพยพมาจากตอนใต้ของประเทศจีน
หน้า 46 บรรทัดที่ 18 คอยอินทนนท์ สูง 2,574 เมตร ควรแก้เป็น
2,565.3380 เมตร ตามตัวเลขที่เขียนไว้ที่หมุดบนยอดเขา

หน้า 52 บรรทัดที่ 7 ที่จังหวัดตราด มีฝนตกประมาณ 3,446.7 มิลลิเมตร แต่จากสถิติของกรมอุตุฯในมกราคม 25 ปี จังหวัดตราด(ที่คลองใหญ่) มีฝนตกประมาณถึง 4,766.8 มิลลิเมตร

หน้า 101 บรรทัดที่ 4 จากล่าง หรือทางหลวง ซึ่งในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 ประเภทด้วยกัน คือ ขอความค้ำจุนด้วยข้อมูลที่ได้จาก พ.ร.บ. ทางหลวงฉบับปัจจุบันที่แบ่งทางหลวงออกเป็น 7 ประเภท ที่เพิ่มคือ ทางหลวงพิเศษ และทางหลวงสุขาภิบาล

5. การเสนอเนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา

เนื้อหาเรียงลำดับเป็นเรื่อง ๆ ในแต่ละบท ทำให้ผู้อ่านเข้าใจดี แต่อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้ อยากเห็น เพราะการเสนอเนื้อหานั้นเป็นการเล่าเรื่องทั้งสิ้น ถ้ามีการเสนอหัวข้อ เป็นปัญหาบางทีจะเป็นการชักชวนให้นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากขึ้น และไม่มียุติกรรม กิจกรรมเสนอแนะท้ายบท

การจัดลำดับเนื้อหาเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรสังคมศึกษาที่ว่า ให้เรียนจากเรื่องใกล้ตัวไปหาเรื่องไกลตัว เช่น เรียนเรื่องตัวเอง บ้าน ชุมชน จังหวัดในชั้นประถม และเรียนเรื่องประเทศของเรา ประเทศเพื่อนบ้าน และโลกในชั้นมัธยม ซึ่งถ้าจะรักษาหลักการนี้ไว้ ควรเรียนเรื่องปัจจุบันแล้วย้อนไปอดีต ดังนั้นในเรื่องความเป็นมาของชนชาติไทยในอดีตจนถึงสมัยสุโขทัย หน้า 1 - 43 จึงยังมีความบกพร่องอยู่

หน้า 88 ตารางที่ดินในโครงการปฏิรูปที่ดิน ควรเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

หน้า 166 และหน้า 167 เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน เช่น

หน้า 166 บรรทัดแรก ขึ้นต้นด้วยคำว่า หากิน การศึกษา การ

อุตสาหกรรม.....

บรรทัดสุดท้าย สิ้นสุดที่ข้อความว่า เป็นสังคม

อุตสาหกรรม เป็นคน

แต่หน้า 167 บรรทัดแรก ขึ้นต้นด้วยข้อ 3 ลักษณะสังคมเป็นส่วนรวม...
... บรรทัดสุดท้ายสิ้นสุดที่ข้อความ ... เช่น การตั้งถิ่นฐาน
การนำมา คังนั้น ควรจะนำเอาข้อความหน้า 166 มาต่อ
จากข้อความหน้า 167

6. ส่วนวนภาษา คำศัพท์ ส่วนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือเรียนเล่มนี้ส่วนมาก
เข้าใจง่ายดี แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการในการใช้ส่วนวนภาษาที่สื่อความหมาย
ไม่ชัดเจน เมื่ออ่านแล้วทำให้เกิดความสงสัย หรืออาจเกิดมโนทัศน์ไม่ถูกต้องตรงตาม
ความเป็นจริง เช่น

หน้า 4 บรรทัดที่ 12 นอกจากนี้มนุษย์ในยุคสำริดยังมีความเป็นอยู่ที่ ด
จากกันอยู่ตามโพรง

หน้า 78 บรรทัดที่ 3 แร่ธาตุสำคัญที่ขุดพบในประเทศไทย ได้แก่ คีมุก
เหล็กมังกานีส... แร่เหล่านี้ส่วนใหญ่ส่งขายต่างประเทศ
ของวัตถุดิบที่นำมาใช้ในบริการอุตสาหกรรม ในประเทศยังมีน้อย

คำศัพท์บางคำยากเกินไปสำหรับเด็กในวัยนี้จะเข้าใจได้ดี คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในหนังสือ
เรียนควรมีภาคผนวกเพื่ออธิบายความหมายของศัพท์เฉพาะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ
ถูกต้อง หรือเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ขณะเดียวกันจะเป็นการช่วย
ผู้เรียนให้ศึกษาค้นคว้าสะดวกขึ้น เช่น

หน้า 160 บรรทัดที่ 20 "หิมมัสตถ"

หน้า 162 บรรทัดที่ 13 "ลายกำมะลอ"

หน้า 164 บรรทัดที่ 9 "บ้านชั้นครึ่ง"

หน้า 174 บรรทัดที่ 23 "จ่ายทำพลี 5 ประการ

หน้า 197 บรรทัดที่ 1 รัฐพิธีและราชพิธี

7. การนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เนื้อหาในหนังสือเรียนนี้ ประมาณ ร้อยละ 20 ของเนื้อเรื่องทั้งหมด นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เช่น

- หน้า 37 บรรทัดที่ 15 ... ชายฉกรรจ์ทุกคนไม่ว่าเจ้านาย ชุนนาง หรือ ประชาชนต้องเป็นทหาร...
- หน้า 37 บรรทัดที่ 18 ... ในยามบ้านเมืองสงบทุกคนทำมาหากิน หรือ ปฏิบัติหน้าที่ไปตามปกติเยี่ยงพลเมืองธรรมดา เมื่อเกิดศึกสงคราม ทุกคนจะต้องละหน้าที่มาเป็นทหาร
- หน้า 64 บรรทัดที่ 8... เพราะมันสำปะหลังเป็นพืชที่ต้องการอาหารพืชมาก ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพเร็ว ฉะนั้นผลผลิตจะลดต่ำลงเรื่อย ๆ...
- หน้า 68 บรรทัดที่ 9 การขยายเนื้อที่ปลูกข้าวโพดและพืชไร่อื่น ๆ ทำให้ เกิดการทำลายป่ามากขึ้นทุกที เพราะดินในบริเวณที่ต่างป่าใหม่ ๆ นั้น ในครั้งแรกจะปลูกพืชได้ดี แต่เป็นการทำลายต้นน้ำลำธาร...
- หน้า 94 บรรทัดที่ 19 ... และสหกรณ์ไม่หวังผลกำไร มุ่งให้ความรู้แก่สมาชิก ช่วยให้สมาชิกดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องและประหยัด...
- หน้า 113 บรรทัดที่ 10 ... ฉะนั้นนักเรียนต้องการเห็นประเทศไทยของเรา เป็นประเทศที่พัฒนา มีความเจริญมั่งคั่งเช่นเดียวกับประเทศพัฒนา อื่น ๆ นักเรียนจะต้องให้ความร่วมมือกับรัฐบาลทุก ๆ ด้านตาม ความสามารถและสติปัญญาที่นักเรียนมีอยู่...
- หน้า 125 บรรทัดที่ 1... ครอบครัวยุคใหม่ ถ้ามีสมาชิกเพิ่มขึ้น รายจ่ายจะเพิ่ม ตามไปด้วย...
- หน้า 140 บรรทัดที่ 4 วิถีหาทิศทางโดยประมาณ อาจทำได้โดยการสังเกต จากธรรมชาติ เช่น สังเกตจากทิศทางที่ดวงอาทิตย์ขึ้นและตก... ตลอดจนคุณลักษณะของดวงจันทร์... ส่วนข้างแรมจะแหวกทางทิศ ตะวันตก
- หน้า 171 บรรทัดที่ 17 "เป็นธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชาน ต้องต้อนรับ"

หน้า 173 บรรทัดที่ 20 เมื่อบุคคลพิจารณาว่าทรัพย์สินเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก
แก่ชีวิต บุคคลจึงต้องรู้จักแสวงหาทรัพย์สิน... การใช้จ่ายทรัพย์สิน และ
การออมทรัพย์สิน

หน้า 184 บรรทัดที่ 20 สำหรับคนไทยเรานั้นถือความกตัญญูกตเวทีเป็นเรื่องใหญ่
บุตรธิดามีหน้าที่ต้องเลี้ยงดูและบำรุงบิดา มารดา เมื่อท่านแก่ชรา
 ฯลฯ

ค. อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน (Learning and Teaching
Aids) ซึ่งประกอบด้วย

1. ภาพประกอบ หนังสือเรียนเล่มนี้มีภาพประกอบประมาณ 35 ภาพ ทั้งหมด
เป็นภาพถ่ายและภาพวาด ชาว - คำ ภาพประกอบส่วนใหญ่ชัดเจนดี มีบางภาพไม่ชัดเจน
เช่น

ภาพเครื่องสังคโลก	หน้า 39
ภาพศิลาจารึกหลัก 1	หน้า 42
ภาพเขื่อนภูมิพล	หน้า 58
ภาพนาข้าว	หน้า 61
ภาพไร่อ้อย	หน้า 66
ภาพไร่อ้อย	หน้า 68
ภาพสวนยางพารา	หน้า 70
ภาพป่าไม้	หน้า 74
ภาพการประมงน้ำจืด	หน้า 76
ภาพสหกรณ์การเกษตร	หน้า 96
ภาพกรมไปรษณีย์โทรเลข	หน้า 110
ภาพโลกที่ถ่ายจากยานอวกาศ	หน้า 129
ภาพถ่ายทางอากาศ	หน้า 130
ภาพกรุงเทพมหานคร	หน้า 133
ภาพคำนำ	หน้า 168

ภาพประกอบส่วนมากมีความเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน การจัดวางภาพสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง มีบางภาพที่ยังบกพร่องอยู่บ้าง ไม่ได้เพิ่มเติมความรู้แก่นักเรียนมากนัก เช่น

ภาพเจดีย์เจ็ดยอก	หน้า 17
ภาพพระปฐมเจดีย์	หน้า 21
ภาพศิลปทวาราวดีและศิลปะละโว้	หน้า 22
ภาพป่าไม้	หน้า 74
ภาพประมงน้ำจืด	หน้า 76
ภาพลักษณะภูมิประเทศ	หน้า 132
ภาพกรุงเทพมหานคร	หน้า 133
ภาพบ้านไทย	หน้า 164
ภาพคนแก่และเด็ก	หน้า 165
ภาพค่านา	หน้า 168

การบรรยายภาพใช้อักษรจิ๋วใหม่ (New print) ให้รายละเอียดเกี่ยวกับภาพประกอบนั้น ๆ ที่พอสมควร แต่มีบางภาพไม่มีคำบรรยายภาพ เช่น

ภาพพระบรมฉายาลักษณ์	
ภาพไร่ข้าวโพด	หน้า 68

2. แผนที่ แผนภูมิ ตารางสถิติ

แผนที่ในหนังสือเรียนเล่มนี้มี 19 แห่ง เป็นภาพขาว - ดำ ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นภาพแผนที่ที่ค่อนข้างมืด ไม่ค่อยชัดเจน ส่วนการจัดวางภาพสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องก็ แม้ว่าบางภาพจะให้รายละเอียดน้อยเกินไปบ้าง

แผนภูมิ มี 7 แห่ง เป็นภาพขาว - ดำ ชัดเจนคือ ส่วนมากมีขนาดเหมาะสมกับสายตาของนักเรียนและสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

ตารางสถิติมี 6 แห่ง เป็นตารางสถิติที่ให้ข้อมูลประกอบการเรียนได้ดี แม้ว่าตารางสถิติบางแห่งจะใช้ของรอบปีที่ล้าสมัยเกินไป

3. เชิงอรรถ มีทั้งหมด 3 แห่ง ไม่ได้ให้ข้อมูลอะไรมากนัก ตามหลักการควรมีเชิงอรรถอีกหลายแห่ง เพื่อช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่เรียนดียิ่งขึ้น

4. บรรณานุกรม(หนังสืออ้างอิง) มีอยู่ตอนท้ายบทเรียนทุกคนเป็นการช่วยให้นักเรียนรู้จักที่จะทำการค้นคว้าต่อไป แต่หนังสือบางเล่มที่นำมาอ้างหาอ่านยาก โดยเฉพาะในชนบทที่ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน เช่น คู่มือการอ่านแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ, เรื่องพระร่วง, แดงงานประวัติศาสตร์, พงศาวดารไทยใหญ่, พงศาวดารโยนก,ตำนานสิงหนวัติกุมาร, ประชุมศิลาจารึก, ประชุมตำนานลานนาไทย, คำบรรยายเรื่องประยัค, ประเพณีเกาของไทย, จดหมายเหตุการเดินทางสู่ประเทศไทย ของบาทหลวงคาซารด์, Let's Look Around, Map Skills

Readiness Book, My First Atlas.

ชื่อหนังสือ	หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)
ชื่อผู้เรียบเรียง	กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักพิมพ์	องค์การการศึกษาศึกษา
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2521
จำนวนหน้า	242 หน้า
ราคา	11.00 บาท

ก. คุณภาพในการจัดทำรูปเล่มของหนังสือเรียน(The quality of the textbooks' format)

1. ขนาดของหนังสือนี้มี 15 หน้าก วัดความยาวของปก $8 \frac{1}{4} \times 5 \frac{7}{8}$ นิ้ว เย็บเล่มใช้วิธีเย็บข้าง(Side sewing) ด้วยลวดติดกาว ปกเป็นกระดาษสี หนักประมาณ 150 กรัม กระดาษภายในเป็นกระดาษปรู๊ฟ(New print) 52 กรัม

2. การทำปก ปกเป็นกระดาษสี 150 กรัม คุณภาพพอใช้ได้ มีพื้นสีน้ำเงิน ตัวอักษรสีดำ - ขาว มีข้อความว่า "หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) มุมขวาตอนล่างของปก มีข้อความว่า กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 11.- มุมซ้ายตอนล่างเป็นตราสมาธรรมจักร สีดำ ภาพหน้าปกไม่มี มีแต่ข้อความบนพื้นสีน้ำเงิน ทำให้ค่อนข้างมืด ปกหน้าด้านในไม่มีข้อความ ใบบรองปกเป็นรูปธงชาติ และคำร้องเพลงชาติ หน้าถัดมาเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี และพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลปัจจุบัน หน้าถัดมาด้านบนสุดเป็นรูปกรรพ ต่ำลงมาเป็นข้อความระบุชื่อของหนังสือ ชั้นเรียน เจ้าของผู้จัดทำ ครั้งที่พิมพ์ จำนวนที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคาและโรงพิมพ์ หน้าถัดมาเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องอนุญาตให้ใช้หนังสือเรียนในโรงเรียน ปกหลังด้านนอกมุมขวาตอนล่างเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้จัดพิมพ์ วัน เดือน ปี ที่พิมพ์ มุมซ้ายตอนล่างเป็นเลขทะเบียนและตราสมาธรรมจักร ปกหลังด้านนอกไม่มีข้อความใด ๆ

3. คำนำ คำนำไม่ไ้ระบุความมุ่งหมายของผู้แต่ง คุณค่าของหนังสือและวิธีใช้หนังสือเรียน ระบุเพียง กรมวิชาการขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการให้คณะบุคคลจัดทำหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1(ม.1)

4. สารบัญ สารบัญของเรื่องเล่มนี้อยู่ถัดจากคำนำ ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ตอน มี 12 บทเรียน ตั้งแต่บทที่ 14 - 25 สารบัญเรื่องเสนอหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจนคือ

5. ภาคผนวก ไม่มี

6. ครรชปี ไม่มี

7. คุณภาพในการจัดพิมพ์

7.1 ขนาดของตัวพิมพ์ เนื้อหาเป็นตัวพิมพ์ชนิดเหลี่ยม 19.5 point หัวข้อเป็นตัวกลางขนาด 24 point เบอร์ 3 และ 24 point ข้อบท 24 point เบอร์ 3 บรรยายภาพเป็นอักษรจิ๋วใหม่ 12 point เบอร์ 9 ตัวพิมพ์มีขนาดเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน

7.2 การพิมพ์ อักษรส่วนใหญ่ถูกต้องและชัดเจนดี นอกจากนี้ยังมีการพิมพ์อักษรพิเศษเมื่อขึ้นบทหรือหัวข้อใหม่ แต่หนังสือเรียนเล่มนี้ยังมีการพิมพ์กหล่นและพิมพ์ผิดได้แก่

หน้า 10 บรรทัดที่ 21 พระยาพหลพลพยุหเสนา ควรแก้ไขเป็น

พระยาพหลพลพยุหเสนา

หน้า 14 บรรทัดที่ 14 เนื่องจากพื้นที่ ควรแก้ไขเป็น เนื่องจากพื้นที่

หน้า 16 บรรทัดที่ 13 คีฤทธิ ปราโมช ควรแก้ไขเป็น คีฤทธิ ปราโมช

หน้า 134 บรรทัดสุดท้าย พระพุทธเจ้าเรียกความจริงส่วนนี้ว่าอริยสัง

ควรแก้ไขเป็น พระพุทธเจ้าเรียกความจริงส่วนนี้ว่าอริยสัง

หน้า 160 บรรทัดที่ 14 วัดพระศรีมหาธาตติ ควรแก้ไขเป็น วัดพระศรีมหาธาตุ

หน้า 187 บรรทัดที่ 20 หลังเท้าวางแนบพนพนมมือ ควรแก้ไขเป็น

หลังเท้าวางแนบพนพนมมือ

หน้า 200 บรรทัดที่ 9 พระพรหมไคสอนให้แก่งานี่ในชิลกมนุษย์ ควรแก้ไขเป็น
พระพรหมไคสอนให้แก่งานี่ในโลกมนุษย์

หน้า 193 บรรทัดที่ 3 สมมา สมพุทฺชสุส ควรแก้ไขเป็น สมมาสมพุทฺชสุส

หน้า 195 บรรทัดที่ 7 ปญฺจ ควรแก้ไขเป็น ปญฺจ

หน้า 195 บรรทัดที่ 2 จากกลาง สุราเมรยมชฺชปมาทฺฐานา ควรแก้ไขเป็น
สุราเมรยมชฺชปมาทฺฐานา

7.3 การแบ่งวรรคตอน ย่อหน้า การเว้นช่องว่าง และการใช้เครื่องหมาย
ถูกของชัคเจนคี่ เพียงแต่การเว้นช่องว่างคานชาย ควรเว้นให้มากกว่านี้ เพราะเมื่อเขียน-
เล่มแล้ว ทำให้ขอบชัคชชายเกินไป เปิดหนังสืออ่านลำบาก

ข. คุณภาพทางคานเนื้อหา (The quality of the content)

1. สาระคานความรู้และสติปัญญา (Knowledge and Intellectual component) หนังสือเรียนเล่มใหม่เนื้อหาครบถ้วนตามหลักสูตร เนื้อหามุ่งให้ความรู้
ความเข้าใจดี แต่ยังขาดการส่งเสริมทัศนคติในคานต่างๆหลายคาน ขาดทักษะในคานการ-
คิด การคานควาและการแก้ปัญหา ส่วนการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการให้
ความรู้ทางคานการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี และการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับพอใช้

2. ความทันสมัย (Recency) เนื้อเรื่องบางคานทันสมัย เช่น

หน้า 41 พิจารณาถูแล้วจะเห็นว่า การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์
ไทยยังคงรักษาแบบแผนประเพณีแต่โบราณ คือ มีการสืบสันตติวงศ์
ตามกฎหมาย และได้รับความเห็นชอบจากบุคคลหลายฝ่าย ... มิใช่
ขึ้นครองราชสมบัติโดยพระองค์เอง สำหรับสมัยปัจจุบันนี้ตามปกติมี
รัฐสภา การรับรองของรัฐสภาคือ การรับรองโดยผู้แทนของประชาชน

แต่มีบางคานที่ไม่ทันสมัย เช่น

หน้า 10 บรรทัดที่ 12 การควบคุมรัฐบาลให้บริหารประเทศตามกฎหมาย
และตามนโยบายที่แถลงไว้กับสภาผู้แทนราษฎรในการควบคุมรัฐบาล
สภาผู้แทนอาจทำได้หลายวิธี คือ ... การขอเปิดอภิปรายทั่วไป
และการขอเปิดอภิปรายพร้อมทั้งลงมติไม่ไว้วางใจด้วย.

แต่ในมาตรา 153 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดไว้ว่า ถ้านายกรัฐมนตรีขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายไม่ได้

3. ความเป็นกลาง (Moderate) ในบางครั้งผู้เรียบเรียงไม่ได้เสนอเนื้อหาอย่างเป็นกลาง และได้สอดแทรกความคิดเห็นของตนเองมากเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับเล่มที่ 1 แล้วมีลักษณะเหมือน ๆ กัน เช่น

หน้า 16 บรรทัดที่ 20 นายกรัฐมนตรีที่เป็นทหารจะอยู่ในตำแหน่งรวมกันมากกว่านายกรัฐมนตรีที่เป็นพลเรือน

4. ความถูกต้องของเนื้อหา (Correctness of the Content) เนื้อหาส่วนใหญ่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงตามหลักสูตร แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย ประมาณร้อยละ 5 เช่น หลักการของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันและเนื้อหาในหนังสือเรียนควรสอดคล้องกัน สถิติข้อมูลต่าง ๆ ควรบอกที่มาให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน

5. การเสนอเนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา การเสนอเนื้อหาเป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ และเนื้อหาจบในตัวเองแต่ละบท แต่การจัดลำดับเนื้อหาบางตอนมีความสับสน เช่น

หน้า 136 บรรทัดที่ 21 ซากกในพระไตรปิฎก แบ่งเป็นหมวด ๆ เรียกนิบาต ถ้าคำสอนนั้นมีคาถาเดี่ยวเรียกเอกนิบาต ถ้ามีเกิน 80 คาถาเรียกมหานิบาตซาก ซึ่งมี 10 เรื่อง เรียก พศชาติ แต่คนสมัยก่อนชอบเรียกพระเจ้าสิบชาติ...

ดังนั้นถ้ามากกว่า 1 คาถา จะเรียกว่าอะไร

หน้า 167 บรรทัดที่ 16 พระสงฆ์คือนักบวช หรือผู้ปฏิบัติสร้างกายและจิตใจ เรียนรู้พระธรรมและปฏิบัติตามอย่างพระพุทธเจ้า เพื่อจะได้ตรัสรู้ คือเข้าใจความจริงอันประเสริฐแล้วพ้นทุกข์... แต่ในปัจจุบันการที่จะตรัสรู้เหมือนพระพุทธเจ้าไม่มีปรากฏ

6. ส่วนวนภาษาและคำศัพท์

ส่วนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือนี้เข้าใจง่ายพอสมควร แต่ยังมีขอมกพร่องในการใช้ภาษา
บางคำ ซึ่งไม่สื่อความหมายชัดเจน เช่น

หน้า 137 บรรทัดที่ 6 ... และท่านจะไปเที่ยวจุนจันอยู่ในสถานที่ที่ไม่
สมควรต่าง ๆ ไม่ได้

หน้า 157 บรรทัดสุดท้าย ... มีการถ่ายทอดต่อกันและกันเป็นพัลวัน

คำศัพท์บางคำยากเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับนี้ ควรมีคำอธิบายไว้ในภาคผนวก
เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจดียิ่งขึ้น เช่น

หน้า 3 บรรทัดที่ 7 "สนทนาคคีธรรม"

หน้า 3 บรรทัดที่ 23 "รโหฐาน"

หน้า 9 บรรทัดที่ 8 "พฤตสภา"

หน้า 158 บรรทัดที่ 2 "สุนทรีย์ภาพ"

หน้า 167 บรรทัดที่ 12 "นวัจนคติศาสนา"

7. การนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหาในหนังสือเรียนประมาณร้อยละ 25 มีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดแนวคิดที่จะนำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้พอสมควร เช่น

หน้า 1 บรรทัดที่ 16 พระมหากษัตริย์ก็ยังคงเป็นประมุขและผูกพันกับ
สังคมไทยตลอดมา

หน้า 4 บรรทัดที่ 15 ... ไม่ใช่คุมเหงคนเล่นตามชอบใจ...

หน้า 14 บรรทัดที่ 14 ... เนื่องจากพื้นที่ที่รัฐบาลต้องทำหน้าที่รับผิดชอบ
กว้างขวางมาก จึงต้องมีการจัดระเบียบราชการบริหารแผ่นดิน
ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

หน้า 17 บรรทัดสุดท้าย แต่เนื่องจากคนทั้งประเทศมีจำนวนมากกว่า
40 ล้านคน ไม่สามารถมาประชุมกันได้ จึงต้องอาศัยตัวแทน คือ
สมาชิกรัฐสภาแทนราษฎรเป็นผู้ทำหน้าที่

หน้า 18 บรรทัดที่ 8 ผู้พิพากษามีอิสระพิพากษาคดีตามกฎหมาย

หน้า 22 บรรทัดที่ 3 การปกครองแบบประชาธิปไตย...

.....
หมายถึงการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อ
ประชาชน....

หน้า 22 บรรทัดที่ 17 ... คนเรามีสิทธิเสรีภาพและเสมอภาคกันจริง
แต่คงอยู่ในขอบเขตของกฎหมายด้วย...

หน้า 29 บรรทัดที่ 16 ประชาชนย่อมมีอิสระที่จะเลือกผู้แทนตามที่ตนเห็นว่า
เหมาะสม ใครจะมาบังคับโดยวิธีใด ๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น

หน้า 175 บรรทัดที่ 10 ... ธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ยังมีคำสอนให้รู้จัก
ใช้ปัญหาพิจารณาหาเหตุผลด้วยตนเอง มิใช่ให้เชื่อสิ่งใครง่าย ๆ

หน้า 181 บรรทัดที่ 18 ... การทำงานนั้นมิได้นำความสุขมาให้แต่เฉพาะ
เจ้าของเท่านั้น การทำงานยังสามารถสร้างประโยชน์และความ
ผลิตผลิตให้แกeworldได้อีกด้วย

ฯลฯ

ค. อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน (Learning and
Teaching Aids) ซึ่งประกอบด้วย

1. ภาพประกอบ หนังสือเล่มนี้มีภาพประกอบประมาณ 31 ภาพ ทั้งหมดเป็น
ภาพถ่ายและภาพวาดข้อความ ภาพประกอบส่วนมากชัดเจนดี แต่มีบางภาพไม่ชัดเจน เช่น

ภาพพระราชพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร หน้า 8

ภาพนักการเมืองออกปราศรัยกับประชาชนเพื่อหาเสียง หน้า 32

ภาพการรำไทย หน้า 44

ภาพประชาชนกำลังใช้บริการรถเมล์ประจำทาง หน้า 68

ภาพสัตว์ป่า หน้า 78

ภาพขยะมูลฝอย หน้า 94

ภาพพระพุทธรูปโลหะสมัยกรีก โรมัน คันทาระ	หน้า 105
ภาพสถานที่ประสูติ ณ ลุมพินีวัน	หน้า 139
ภาพสถานที่ตรัสรู้	หน้า 149
ภาพสถานที่แสดงปฐมเทศนา	หน้า 151
ภาพสถานที่ปรินิพพาน	หน้า 154
ภาพพระพุทธรูป	หน้า 164

ภาพประกอบส่วนมากมีความเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน การจัดวางภาพสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง มีบางภาพที่ยังบกพร่องอยู่บ้าง ไม่ได้เพิ่มเติมความรู้ให้แก่ักเรียนมากนัก เช่น

ภาพการรำไทย	หน้า 44
ภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเยี่ยมราษฎร	หน้า 50
ภาพประชาชนกำลังใช้บริการรถเมล์ประจำทาง	หน้า 68
ภาพสัตว์ป่า	หน้า 79
ภาพยานพาหนะ	หน้า 85
ภาพตรัสรู้	หน้า 147
ภาพพระพุทธรูป	หน้า 164
ภาพการกราบเบญจางคประดิษฐ์	หน้า 188

การบรรยายภาพใช้อักษรจิ๋วใหม่ (New print) ให้รายละเอียดเกี่ยวกับภาพประกอบนั้น ๆ คือพอสมควร แต่มีบางภาพไม่มีคำบรรยาย เช่น

ภาพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	
ภูมิพลอดุลยเดช	หน้า 42
ภาพประชาชนกำลังใช้บริการรถเมล์ประจำทาง	หน้า 68
ภาพป่าไม้	หน้า 74
ภาพป่าไม้ถูกทำลาย	หน้า 76
ภาพสัตว์ป่า	หน้า 78
ภาพสัตว์ป่า	หน้า 79

ภาพยานพาหนะ	หน้า 85
ภาพขยะมูลฝอย	หน้า 94
ภาพวัด	หน้า 159
ภาพพระปฐมเจดีย์	หน้า 161
ภาพพระพุทธรชินราช	หน้า 164

2. แผนที่ แผนภูมิ ตารางสถิติ ไม่มี

3. เชิงอรรถ ทั้งหมดมี 4 แห่ง แต่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมมากนัก

4. บรรณานุกรม(หนังสืออ้างอิง) มีอยู่ตอนท้ายบทเรียนทุกชุด ช่วยให้ผู้อ่านและผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้สะดวกมากขึ้น แต่บางเล่มเป็นหนังสือที่หาได้ยาก ไม่มีแพร่หลาย เช่น เล่าเรื่องพระสิขชาติ, พงศาวดารโยนก, ชินกาลมาลินี รัษฎาภิรักษ์, สถาบันยกกรรมในประเทศไทย, The Limits of Growth, Environmental Education, Only One Earth.

ผนวก ๑ ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12 กุมภาพันธ์ 2523

เรียนอาจารย์ที่นับถือ

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง" ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือเรียน วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ครูอาจารย์และนักเรียนได้ใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพที่ดีต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของครู อาจารย์ มาประกอบด้วย โปรดสะดวกเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย อนึ่ง การตอบแบบสอบถามนี้ ท่านไม่ต้องลงนามของท่าน และคำตอบของท่านจะใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวิเชียร ทัพประเสริฐ)

แบบสอบถามครู อาจารย์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ภาค

- ภาค 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและการใช้หนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)
- ภาค 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของ
หนังสือเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 3 ด้าน
 - สาระความรู้
 - สาระสติปัญญา
 - อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

.....

ภาค 1

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและการใช้หนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน () หน้าข้อความที่ท่านเลือกเป็นคำตอบ
ตามความเหมาะสมและเป็นจริง (คำถามบางข้อท่านอาจจะตอบได้หลายข้อใน
คำตอบที่ใหม่)
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ในบางข้อตามความเป็นจริงและตาม
ความคิดเห็นของท่าน

เพศ () ชาย () หญิง

วุฒิวิชาเอก

วิชาโท

ประสบการณ์ในการสอน

เป็นครูมาแล้ว.....ปี

สอนวิชาสังคมศึกษา.....ปี

สอนสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง

ชั้นที่สอนนอกจากชั้น ม.1 คือ.....

งานอื่นที่นอกเหนือจากการสอน

ปกครอง.....ชั่วโมง/สัปดาห์

ธุรการ.....ชั่วโมง/สัปดาห์

วิชาการ.....ชั่วโมง/สัปดาห์

1. ในฐานะผู้สอน ท่านมีทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาอย่างไร

() สนใจมาก

() สนใจพอสมควร

() ไม่สนใจ

() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านเคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษามากน้อยเพียงใด

() เคยศึกษาอบรมมามาก

() เคยศึกษาอบรมมาพอสมควร

() เคยศึกษาอบรมแต่น้อยมาก

() ไม่เคยศึกษาอบรมมาก่อน

3. ท่านคิดว่าท่านมีความสามารถในการใช้หนังสือเรียนได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด

- () ค่อนข้างมาก
- () ค่อนข้างน้อย
- () ดีพอสมควร
- () ไม่ดียังต้องศึกษาวิธีใช้อีกมาก

4. ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ท่านยึดสิ่งใดต่อไปนี้เป็นหลักในการสอน

- () เนื้อหาหนังสือเรียนที่กระทรวงอนุมัติ
- () ประมวลการสอน
- () จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- () จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน
- () จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและของวิชาที่สอน
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนทุกครั้งหรือไม่

- () กำหนดทุกครั้ง
- () กำหนดเป็นบางครั้ง
- () ไม่กำหนดเลย เพราะ

6. ในการสอนทุกครั้งท่านใช้หนังสือเรียนเป็นหลักมากน้อยเพียงใด

- () ใช้ทุกชั่วโมง
- () ใช้เป็นบางชั่วโมง
- () ไม่ใช้เลย เพราะ.....
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ลักษณะการใช้หนังสือเรียนเป็นหลักในการสอน ท่านใช้

- () รายละเอียดในหนังสือเรียนอย่างเดียว
- () เฉพาะหัวข้อเรื่องในหนังสือเรียนและค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือประกอบ
อื่น ๆ
- () รายละเอียดทั้งเล่มและใช้หนังสืออื่นประกอบ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ลักษณะการสอนโดยการใช้หนังสือเรียนของท่าน คือ (ตอบได้หลายข้อ)

- () ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันในชั่วโมงเรียน
- () มอบหมายให้นักเรียนอ่านมาล่วงหน้า
- () ให้นักเรียนอ่านภายหลังจากครูอธิบายจบแล้ว
- () ให้นักเรียนอ่านเฉพาะบางหัวข้อประกอบคำอธิบาย
- () ครูอธิบายประกอบการซักถามในหนังสือเรียน
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. จากประสบการณ์ของท่าน การสอนเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือเรียน ท่านสอนครบทุกหัวข้อหรือไม่

- () ครบทุกหัวข้อในหนังสือ
- () ไม่ครบทุกหัวข้อ เพราะ.....
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านคิดว่าหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้ยังมีเนื้อหาครบถ้วนตามหลักสูตรหรือไม่

- () มีครบถ้วน
- () มีไม่ครบถ้วน
- () เกินหลักสูตร
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านคิดว่าหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้ยังมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนและการสอนวิชาสังคมศึกษาหรือไม่

- () ค่อนข้าง
- () ค่อนข้าง
- () ปานกลาง
- () ไม่ค่อย
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน
(ตอบได้หลายข้อ)

- () เนื้อหาเหมาะสมดีแล้ว
- () เนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดมากเกินไป
- () เนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดน้อยเกินไป
- () เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน
- () ไม่สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาได้
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการจัดลำดับบทและหัวข้อเรื่องในหนังสือเรียน

- () เหมาะสมมาก
- () เหมาะสมปานกลาง
- () ไม่เหมาะสม

14. จากประสบการณ์การสอนของท่าน ท่านคิดว่านักเรียนมีทัศนคติต่อหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้อยู่อย่างไร

- () พอใจมาก
- () พอใจพอสมควร
- () ไม่ค่อยพอใจ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. ท่านมีความคิดเห็นว่าหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้สอนนั้นมีเนื้อหาที่ความรู้ที่ต่อเนื่องจากหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ หรือไม่

- () มี
- () ไม่มี
- () ไม่ทราบ เพราะ.....

16. หนังสือเรียนที่ท่านใช้นั้นให้ความรู้พอที่จะเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนในการศึกษาระดับชั้นที่สูงขึ้นมากน้อยเพียงใด
- () มีมาก
- () ปานกลาง
- () มีน้อย
- () ไม่ทราบ เพราะ.....
17. ขณะนี้ท่านกำลังประสบปัญหาใดอยู่ (ตอบได้หลายข้อ)
- () ไม่สามารถสอนเนื้อหาครบทั้งหมดคในหนังสือเรียน
- () ขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ในสายวิชาเดียวกัน
- () ฝ่ายวิชาการให้อิสระแก่ผู้สอนมากเกินไป ทำให้ขอบเขตของเนื้อหาเดียวกันไม่เท่ากัน
- () เนื้อหาในหนังสือเรียนไม่สมบูรณ์ต้องคนคว่าเพิ่มเติม
- () ขาดทักษะในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม
18. เมื่อท่านเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียน ท่านขอความร่วมมือจาก(ตอบได้หลายข้อ)
- () อาจารย์ใหญ่
- () เพื่อนครูผู้สอนด้วยกัน
- () หัวหน้าสายวิชาผู้สอน
- () ศึกษานิเทศก์
- () แหล่งบุคคลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

19. ท่านต้องการใช้หนังสือเรียนที่มีลักษณะ (ตอบได้หลายข้อ)

- () เย็บเล่มคงทนถาวร
- () ปกสวย สีสะดุดตา
- () ตัวพิมพ์ชัดเจน
- () กระดาษดี
- () ภาพประกอบมีสีสันธรรมชาติ
- () มีสรุปข้อความท้ายบท
- () มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท
- () มีภาคผนวก อธิบายศัพท์ หนังสืออ้างอิง และกรณี
- () มีแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนทุกบท

20. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนนอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาค 2

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 3 ด้าน

สาระด้านความรู้
 สาระด้านสติปัญญา
 อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยให้เกณฑ์ดังนี้

ดีมาก	เท่ากับ 5 หมายถึงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดีมาก
ดี	เท่ากับ 4 หมายถึงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดี
ปานกลาง	เท่ากับ 3 หมายถึงคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ควรแก้ไข	เท่ากับ 2 หมายถึงควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ
ควรแก้ไขอย่างยิ่ง	เท่ากับ 1 หมายถึงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ไม่ดีเลย

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

สำร่คานควำมรู้

เกณัศ	คิมาก = 5	คิ = 4	ปาน กลาง = 3	ควรร แกไข = 2	ควรรแก- ไขอยาง ยิง = 1
1. เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอนวิชาสังคมศึกษา 2. เนื้อหาให้ความรู้และข้อเท็จจริงที่คนพบ ใหม่และทันสมัย..... 3. เนื้อหาในหนังสือเรียนเหมาะสมกับระดับ สติปัญญาของนักเรียน..... 4. เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์กับ ประสบการณ์ของนักเรียน 5. เนื้อหาให้แนวคิดครบถ้วนตามความ มุ่งหมายในสายวิชาสังคมศึกษา..... 6. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเกี่ยวกับ การพัฒนาการด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ..... 7. เนื้อหาให้ความรู้ที่นักเรียนสามารถนำ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน..... 8. มีการเสนอเนื้อหาอย่างเป็นกลางไม่มี อคติ..... 9. บทเรียนเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหา ยาก..... 10. จำนวนเนื้อหาแต่ละบทเรียนมีความ เหมาะสม.....					

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปาน กลาง = 3	ควร แก้ไข = 2	ควรแก ไขอย่าง ยิ่ง=1
11. บทเรียนแต่ละบทมีคำอธิบายและคำ จำกัดความที่ถูกต้องตามหลักวิชา..... 12. คำศัพท์และสำนวนภาษาในหนังสือเรียน ถูกต้องและเหมาะสมกับระดับความรู้ ของนักเรียน.....					

13. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระความรู้นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรด
 แสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สารระคายคณสปีษษา

เกณษ	สึมาก = 5	คค = 4	ปาน กลาง = 3	ควรว แกไข = 2	ควรวแก- ไขอยาง ยั้ง = 1
1. เนื้อหาในหนังสือเรียนจูงใจให้นักเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน... 2. เนื้อหาช่วยให้สามารถแสดงความคิดเห็น และทัศนใจอย่างมีระบบ..... 3. เนื้อหาช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง..... 4. เนื้อหาช่วยส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้อง..... 5. เนื้อหาช่วยให้เกิดทักษะทางสังคม..... 6. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อ บุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง..... 7. การเสนอเนื้อหาได้แนะวิธีและส่งเสริม ให้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง..... 8. หนังสือเรียนมีเนื้อหาและวิธีกระตุ้น ความสนใจในการอ่านของนักเรียน..... 9. วิธีการเสนอเนื้อหาช่วยกระตุ้นให้เกิด การค้นคว้าที่ต่อเนื่อง..... 10. หนังสือเรียนมีบทสรุปให้แง่คิดเพิ่มเติมที่ ได้ใจความชัดเจน..... 11. หนังสือเรียนเสนอตัวอย่างให้นักเรียน เกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง.....					

เลขที่	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปานกลาง = 3	ควรแก้ไข = 2	ควรแก้ไขอย่างยิ่ง = 1
12. หนังสือเรียนมีคำถามที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและทัศนใจที่ถูกต้อง.....					

13. ถ้าท่านมีความคิดเห็นในสาระด้านสติปัญญา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปานกลาง = 3	ควรแก้ไข = 2	ควรแก้ไขอย่างยิ่ง = 1
1. ชื่อเรื่องในหนังสือเรียนน่าสนใจ และสื่อความหมายชัดเจน.....					
2. มีคำนำซึ่งระบุความมุ่งหมายของ ผู้แต่งและวิธีใช้หนังสือเรียน.....					
3. มีสารบัญซึ่งแสดงหัวข้อของเนื้อหา ไว้ถูกต้องชัดเจน.....					
4. หนังสือเรียนมีภาพประกอบชัดเจน ขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษและ การใช้สายตาของนักเรียน.....					
5. ภาพประกอบมีสีธรรมชาติตามความเป็นจริง.....					
6. ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจนและ สอดคล้องกับเนื้อหา.....					
7. ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยและความ สนใจของนักเรียน.....					
8. ภาพประกอบมีส่วนช่วยให้ นักเรียน เข้าใจและจำเนื้อเรื่องได้.....					
9. หนังสือเรียนมีแผนที่ แผนที่ ตาราง สถิติ ถูกต้องชัดเจนและตรงตาม วัตถุประสงค์ของบทเรียน.....					

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปานกลาง = 3	ควรแก้ไข = 2	ควรแก้ไขอย่าง ยิ่ง = 1
10. หนังสือเรียนมีรายการ ภาพ แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติ กรอบวงวน.... 11. การจัด ครรชนนี้ เจริญบรรด หนังสือ อ่างอิงและอธิบายศัพท์ถูกต้อง..... 12. หนังสือเรียนมีบทสรุป กิจกรรม เสนอแนะและคำถามท้ายบททุก บทเรียน..... 13. มีกิจกรรมเสนอแนะ และคำถาม ท้ายบทช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก นำประโยชน์ของวิชาที่ไปใช้ในชีวิต ประจำวัน.....					

14. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอนในหนังสือเรียนนอกเหนือ
 ไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12 กุมภาพันธ์ 2523

นักเรียนที่รัก

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ หนึ่ง" ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้นักเรียนได้ใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพดี
ต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้ต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของนักเรียนมาประกอบ
ด้วย ดังนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ตามความเป็นจริง
ทุกข้อ โดยไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้
เท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเก็บคำตอบไว้เป็นความลับ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ

(นายวิเชียร ทัพประเสริฐ)

แบบสอบถามนักเรียน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ภาค

ภาค 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและการใช้หนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาค 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือ
เรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 3 ด้าน

สาระด้านความรู้

สาระด้านสติปัญญา

อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

.....

ภาค 1

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและการใช้หนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

- โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ท่านเลือกเป็น
คำตอบตามความเหมาะสมและเป็นจริง (คำถามบางข้อท่านอาจจะตอบได้หลายข้อ
ในคำตอบที่ใหม่)
- โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ในบางข้อตามความเป็นจริงและตามความคิด
เห็นของท่าน

เพศ

() ชาย

() หญิง

1. โดยทั่วไปหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ท่านกำลังใช้อยู่ ท่านคิดว่ามีคุณภาพ
 - () ดีมาก
 - () ดี
 - () พอใช้
 - () ไม่ดี
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อราคาของหนังสือเรียนเมื่อเทียบกับคุณภาพ
 - () ราคาแพงเกินไป
 - () ราคาเหมาะสม
 - () ราคาถูกมาก
3. ในฐานะผู้เรียนท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อหนังสือเรียนเล่มที่กำลังใช้อยู่
 - () พอใจมาก
 - () พอใจพอสมควร
 - () ไม่ค่อยพอใจ เพราะ.....
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ลักษณะของหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ท่านชอบใช้
 - () แยกเล่มเป็นรายวิชา เช่น ประวัติศาสตร์, ภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง, ศิลปกรรม
 - () รวมเนื้อหาวิชาสายสังคมศึกษาไว้ด้วยกันเหมือนปัจจุบัน
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ท่านเคยอ่านหนังสือเรียนล่วงหน้ามาก่อนหรือไม่
 - () อ่านเสมอ
 - () อ่านเป็นบางครั้ง
 - () ไม่เคยอ่าน เพราะ
 - ก. ไม่มีเวลา
 - ข. ไม่สนใจ
 - ค. อ่านแล้วไม่เข้าใจจึงไม่ยอมอ่าน
 - ง. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. เมื่ออ่านหนังสือเรียนแล้ว สิ่งที่ท่านได้รับ

- () เข้าใจได้หมดทันที
- () เข้าใจบางตอน
- () ต้องให้ครูอธิบายเพิ่มเติม
- () ต้องค้นคว้าจากหนังสือเล่มอื่นประกอบ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านใช้หนังสืออ่านประกอบและหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาบ้างหรือไม่

- () ใช้น้อยครั้ง
- () ใช้เป็นบางครั้ง
- () ไม่ใช้เลย เพราะ.....

8. ท่านขอให้ครูสังคมศึกษาใช้หนังสือเรียนโดย

- () มอบหมายให้อ่านก่อน
- () อ่านเมื่อครูสอนจบแล้ว
- () อ่านในช่วงเวลาเรียน
- () ใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและค้นคว้าประกอบ

9. ท่านต้องการใช้หนังสือเรียนที่มีลักษณะ (ตอบได้หลายข้อ)

- () เย็บเล่มคงทนถาวร
- () ปกสวยสีสะดุดตา
- () ตัวพิมพ์ชัดเจน
- () กระดาษดี
- () ภาพประกอบมีสีธรรมชาติ
- () มีสรุปข้อความท้ายบท
- () มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท
- () มีภาคผนวก อธิบายศัพท์ หนังสืออ้างอิง และครุขันธ์

10. สาระสำคัญของเรื่องที่ท่านเห็นว่าควรจะมีในหนังสือเรียน(ตอบได้หลายข้อ)
- () สรุปข้อความท้ายบท
 - () กิจกรรมเสนอแนะท้ายบท
 - () แบบฝึกหัดท้ายบท
 - () รายชื่อหนังสือที่จะค้นคว้ารายละเอียดเพิ่มเติม
 - () ภาพประกอบ
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. ตามความคิดเห็นของท่าน การจะเรียนวิชาสังคมศึกษาให้เข้าใจดี ควรใช้วิธีใด (ตอบได้หลายข้อ)
- () การอภิปรายหน้าชั้นเรียน
 - () การทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา
 - () การทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน
 - () การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
12. ท่านมีความสนใจเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา เรื่องใดต่อไปนี้บ้าง(ตอบได้หลายข้อ)
- () ตอนที่ 1 เรื่องของชนชาติไทย
 - () ตอนที่ 2 การสร้างสมลักษณะวัฒนธรรมไทย
 - () ตอนที่ 3 รัฐและประชาชน
 - () ตอนที่ 4 ศาสนาและการดำเนินชีวิต
13. ท่านมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ท่านใช้อยู่ เหมาะสม เพราะ (ตอบได้หลายข้อ)
- () ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน
 - () ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
 - () เนื้อหามีความถูกต้องตามข้อเท็จจริง

- () เนื้อหาแต่ละบทมีคำอธิบายชัดเจน
- () เนื้อหาแต่ละบทมีความต่อเนื่องกันดี
- () เนื้อหาให้ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ท่านมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ท่านใช้อยู่ ไม่เหมาะสม เพราะ (ตอบได้หลายข้อ)

- () เนื้อหาบางเรื่องยากเกินไป
- () เนื้อหาบางเรื่องง่ายเกินไป
- () เนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดมากเกินไป
- () เนื้อหาบางเรื่องย่อเกินไปทำให้เข้าใจยาก
- () เนื้อหาบางตอนคลุมเครือ
- () เนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อ
- () เนื้อหาไม่ให้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- () เนื้อหาบางตอนผิดพลาดมาก
- () เนื้อหาไม่เป็นไปตามลำดับเหตุการณ์
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. ในฐานะผู้เรียน ท่านเห็นว่าหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้อยู่มีเนื้อหาให้ความรู้ที่ต่อเนื่องจากหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ หรือไม่

- () มี
- () ไม่มี
- () ไม่ทราบ

16. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนนอกเหนือไปจากที่กล่าวแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

ภาค 2

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียน
โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 3 ด้าน

สาระความรู้

สาระสติปัญญา

อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้
เกณฑ์ดังนี้

ดีมาก	เท่ากับ 5 หมายถึงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดีมาก
ดี	เท่ากับ 4 หมายถึงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดี
ปานกลาง	เท่ากับ 3 หมายถึงคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ควรแก้ไข	เท่ากับ 2 หมายถึงควรพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ
ควรแก้ไขอย่างยิ่ง	เท่ากับ 1 หมายถึงคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ไม่ดีเลย

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็น
ของท่าน

สารคัดานความรู

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปาน กลาง=3	ควรแก ไข =2	ควรแก ไขอย่าง ยิ่ง =1
1. เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอนวิชา สังคมศึกษา.....					
2. เนื้อหาให้ความรู้และข้อเท็จจริงที่ ทันสมัยและทันสมัย.....					
3. เนื้อหาในหนังสือเรียนเหมาะสมกับ ระดับสติปัญญาของนักเรียน.....					
4. เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความ สัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักเรียน					
5. เนื้อหาให้แนวคิดครบถ้วนตามความ มุ่งหมายในสายวิชาสังคมศึกษา...					
6. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเกี่ยว กับการพัฒนาการด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ.....					
7. เนื้อหาให้ความรู้ที่นักเรียนสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน.					
8. มีการเสนอเนื้อหาอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติ.....					
9. บทเรียนเรียงลำดับเนื้อหาจาก ง่ายไปหายาก.....					
10. จำนวนเนื้อหาแต่ละบทเรียนมี ความเหมาะสม.....					

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปานกลาง = 3	ควรแก้ไข = 2	ควรแก้ไขอย่าง ยิ่ง = 1
11. บทเรียนแต่ละบทมีคำอธิบายและคำจำกัดความที่ถูกต้องตามหลักวิชา.....					
12. คำศัพท์และสำนวนภาษาในหนังสือเรียนถูกต้องและเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน....					
13. ถาหากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระความรู้นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วโปรดแสดงความคิดเห็น					

สารคดีปัญหา

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปาน กลาง = 3	ควร แก้ไข = 2	ควรแก ไขอย่าง ยิ่ง = 1
1. เนื้อหาในหนังสือเรียนจูงใจให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน.....					
2. เนื้อหาช่วยให้สามารถแสดงความ คิดเห็นและตัดสินใจอย่างมีระบบ..					
3. เนื้อหาช่วยให้นักเรียนสามารถ วิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง.....					
4. เนื้อหาช่วยส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้อง					
5. เนื้อหาช่วยให้เกิดทักษะทางสังคม					
6. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติ ที่ดีต่อบุคคล สังคม และชาติ บ้านเมือง.....					
7. การเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมวิธีและ ส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง.....					
8. หนังสือเรียนมีเนื้อหาและวิธีกระตุ้น ความสนใจในการอ่านของ นักเรียน.....					
9. วิธีการเสนอเนื้อหาช่วยกระตุ้น ให้เกิดการค้นคว้าที่ต่อเนื่อง.....					

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปาน กลาง = 3	พอ ใช้ = 2	ควรแก ไขอย่าง ยิ่ง = 1
10. หนังสือเรียนมีบทสรุปให้แง่คิด เพิ่มเติมที่ได้ใจความชัดเจน.....					
11. หนังสือเรียนเสนอตัวอย่างให้ นักเรียนเกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง.....					
12. หนังสือเรียนมีคำถามที่เปิดโอกาส ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและ ตัดสินใจที่ถูกต้อง.....					

13. ถ้าท่านมีความคิดเห็นในสาระด้านสติปัญญา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรด
แสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

เกณฑ์	ดีมาก = 5	ดี = 4	ปานกลาง = 3	ควรแก้ไข = 2	ควรแก้ไขอย่าง ยิ่ง = 1
1. เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนน่าสนใจและสื่อความหมายได้ชัดเจน.....					
2. มีคำนำซึ่งระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งและวิธีใช้หนังสือเรียน.....					
3. มีสารบัญซึ่งแสดงหัวข้อของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน.....					
4. หนังสือเรียนมีภาพประกอบชัดเจน ขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษและการใช้สายตาของนักเรียน.....					
5. ภาพประกอบมีลีลาธรรมชาติตามความเป็นจริง.....					
6. ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา.....					
7. ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน.....					
8. ภาพประกอบมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจำเนื้อเรื่องได้.....					
9. หนังสือเรียนมีแผนที่ แผนภูมิ ตารางสถิติ ถูกต้องชัดเจนและตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน.....					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายวิเชียร ทิพประเสริฐ.
 วุฒิการศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 ปีการศึกษา 2513.
 ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.